

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. ____/2025

*Extras din procesul-verbal nr. ____ (pct. ____)
al ședinței Guvernului din ____2025*

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (aspecte privind sistemul național de apărare).

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul apărării

Anatolie NOSATÎI

Ministra afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

Ministra justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

Proiect

LEGE

privind modificarea unor acte normative (aspecte privind sistemul național de apărare)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.200–203, art.775), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvintele „legislație” și „legislație în vigoare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „acte normative” la forma gramaticală corespunzătoare.”

2. La articolul 2:

noțiunea „*agresiune armată*” se completează cu textul „din 26 iunie 1945, Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite nr. 3314/1974 privind definiția agresiunii”;

noțiunea „operație” se substituie cu noțiunea „operație militară” cu următorul cuprins:
„*operație militară* - parte a luptei armate, care constă dintr-un șir de lupte, lovituri și manevre coordonate după scop, loc, timp și misiuni, desfășurate de către marile grupări de forțe de nivel strategic și operativ, simultan sau succesiv, sub o concepție unitară, pentru realizarea unor scopuri strategice sau operative, într-un teatru de acțiuni militare, pe anumite direcții strategice sau operative”;

în noțiunea „*unitate militară*” textul „grupare permanentă de militari” se substituie cu cuvintele „grupare de subunități militare, permanente”;

se completează, cu noțiuni, cu următorul cuprins:

„*act de comandament cu caracter militar* – dispoziția unilaterală, obligatorie și executorie, referitor la exercitarea atribuțiilor specifice de conducere, organizare și disciplină militară, care presupune dreptul Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, ministrului apărării, șefului Statului Major al Apărării și comandanților unităților militare de a da ordine subordonaților în aspecte referitoare la conducerea trupelor pe timp de pace, pe perioada stării de urgență, de asediu sau de război, ce ține de îndeplinirea misiunilor de luptă și menținerea capacității de luptă, la îndeplinirea serviciului militar, conform regulamentelor militare;

alte formațiuni armate - grupuri, detașamente, formațiuni, organizații permanente sau nepermanente constituite pe principiul disciplinei de tip militar cu un comandament/o conducere unic(ă), structură internă ierarhizată, cu un contingent de persoane instruit, dotat

cu arme, mijloace tehnice speciale (după caz), care nu au statut militar și nu fac parte din alte autorități și instituții publice de stat;

categorii de forțe - structura armată, cu statut militar, formată din cel puțin următoarele tipuri de forțe - terestre, aeriene, navale, spațiale, întrunite, cibernetice;

infrastructura militară - ansamblu de construcții, obiecte, dispozitive și elemente speciale, rețele și instalații cu caracter permanent și/sau temporar aflate în administrarea Ministerului Apărării, utilizate pentru asigurarea operaționalității/operabilității forțelor militare;

infrastructura sistemului național de apărare - totalitatea bunurilor, resurselor și utilităților naționale, precum și ansamblul lucrărilor și amenajărilor teritoriale utilizate în scopul organizării și asigurării apărării naționale;

securitatea militară - capacitatea statului de a-și proteja teritoriul, populația și ordinea constituțională împotriva amenințărilor militare, inclusiv a celor convenționale și neconvenționale, prin mijloace și acțiuni proprii de apărare;

suficiența defensivă - principiul fundamental al politicii de apărare, potrivit căruia Republica Moldova își dezvoltă, organizează și utilizează capabilitățile militare exclusiv în scopuri defensive, într-un volum și cu o structură suficientă pentru a asigura protecția suveranității, independenței, unității și integrității teritoriale, precum și pentru a descuraja orice formă de agresiune, fără a constitui, prin acestea, o amenințare la adresa altor state;”

noțiunea ”mare unitate militară” se exclude.

3. La articolul 6 alineatul (1) textul „Legea nr. 219 din 3 decembrie 2015” se substituie cu textul „Legea nr. 219/2015”.

4. Articolele 8 - 10 vor avea următorul cuprins:

„Art.8. – (1) Conducerea sistemului național de apărare este un atribut exclusiv și inalienabil al autorităților constituționale ale statului și se realizează de către Parlament, Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, Guvern, Ministerul Apărării și alte autorități publice cu atribuții în domeniul apărării naționale, în limitele stabilite de Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și alte acte normative. Conducerea este exercitată pe trei niveluri: politic, politico-militar (strategic) și militar (strategic, operațional și tactic).

(2) La nivel politic: deciziile privind politica de apărare și securitatea militară, controlul, conducerea și întreținerea Forțelor Armate, forțelor destinate apărării naționale și a sistemului național de apărare se realizează de către: Parlament, Președintele Republicii Moldova, Consiliul Suprem de Apărare, Guvern și Ministerul Apărării.

(3) La nivel politico-militar (strategic): implementarea și transpunerea politicii de apărare și deciziilor strategice privind asigurarea activităților în domeniul apărării naționale și securității militare a Republicii Moldova se realizează de către Președintele Republicii Moldova, Guvern și Ministerul Apărării.

(4) La nivel militar (strategic, operativ și tactic): planificarea, organizarea, comanda, conducerea și controlul pregătirii, asigurării și desfășurării operațiilor militare se realizează de către Statul Major al Apărării prin intermediul forțelor și structurilor subordonate care nemijlocit planifică și desfășoară acțiuni militare, prin acte de comandament cu caracter militar emise.

(5) Pe perioada stării de asediu și de război comanda și controlul la nivel național al acțiunilor de apărare a Forțelor Armate se realizează de către Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, ministrul apărării, șeful Statului Major al Apărării.

(6) Pe perioada stării de asediu și de război comanda și controlul la nivel național al acțiunilor de apărare a forțelor destinate apărării naționale se realizează de către Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate prin intermediul Comandamentului Suprem al Forțelor Armate.

Art.9. – (1) Forțele Armate sunt compuse din Armata Națională și Inspectoratul General de Carabinieri.

(2) Forțele Armate sânt constituite pe principiul suficienței defensive.

(3) Forțele destinate apărării naționale sunt compuse din Forțele Armate, subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Centrului Național Anticorupție, care dispun de un comandament/o conducere unic(ă), structură internă ierarhizată, cu un contingent de persoane instruit, dotat cu arme, mijloace tehnice speciale (după caz), în care nu se prevede îndeplinirea serviciului militar, formațiunile de apărare teritorială și alte formațiuni armate formate în condițiile actelor normative.

(4) Forțele destinate apărării naționale execută misiuni stabilite prin constituție și prin lege, pe teritoriul național și în afara acestuia, pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale.

(5) În cazul unei agresiuni armate a cărei amploare depășește capacitatea combativă a Forțelor Armate, până la instituirea regimului de asediu sau de război, vor fi implicate forțele destinate apărării naționale sub conducerea Comandantului Suprem al Forțelor Armate, prin intermediul Statului Major al Apărării.

(6) În cazul declarării stării de asediu sau război, în caz de agresiune armată a cărei amploare depășește capacitatea combativă a Forțelor Armate, pentru respingerea acesteia se vor angaja toate forțele destinate apărării naționale.

(7) În cazul alin.(5) și (6) forțele destinate apărării naționale își vor menține misiunile specifice fiecărei autorități în condițiile legilor speciale, acționând în condițiile unui regim de conducere operațională unificată și în baza actelor de comandament cu caracter militar emise în limitele competențelor legale.

(8) În cazul declarării stării de asediu sau război, în caz de agresiune armată a cărei amploare depășește capacitatea combativă a forțelor destinate apărării naționale se vor angaja toate resursele și infrastructura teritorială a sistemului național de apărare disponibile pentru respingerea acesteia.

(9) Cazurile prevăzute în alineatele (6) și (8) sunt puse în aplicare prin decretul Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, contrasemnat de Primul-ministru, la propunerea ministrului apărării, cu informarea imediată a Parlamentului.

Art.10. - Dislocarea și structura unităților militare, autorităților administrative din subordinea Ministerului Apărării, ale altor componente ale Forțelor Armate au drept obiectiv menținerea și dezvoltarea capacității și pregătirii de luptă ale acestora, necesare riposteii

rapide și decise împotriva unei eventuale agresiuni sau a altor acțiuni ce pot afecta securitatea națională.”

5. La articolul 12 alineatul (2) textul „Legea cu privire la rezerva Forțelor Armate” se substituie cu textul „Legea nr.1244/2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate”.

6. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„Art.13. - (1) Forțele destinate apărării naționale desfășoară activități de pregătire specifice, în limitele spațiului terestru, aerian, fluvial și cibernetic, cu respectarea normelor de protecție a mediului, în baza planurilor comune de pregătire, elaborate și aprobate la nivel departamental.

(2) Pentru planificarea și desfășurarea activităților specifice domeniului de securitate și apărare națională, Forțele Armate administrează centre de instruire, poligoane, aerodromuri, bazine acvatice de instruire, terenuri, fășii forestiere, construcții, instalații, amenajări și alte elemente de infrastructură militară.

(3) Bunurile imobile și infrastructura militară, toate categoriile de armament, de tehnică militară și de alte bunuri militare aflate în administrarea Ministerului Apărării, sunt proprietate a statului, care, în baza și în limitele stabilite de cadrul normativ, exercită dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra acestor bunuri.

(4) Bunurile statului care asigură necesitățile sistemului național de apărare și îndeplinirea sarcinilor de mobilizare nu pot fi sechestrate și nu pot trece în proprietate privată.

(5) Nu pot fi înstrăinate activele incluse în dotarea și în tabelul de echipament al unităților militare, altor formațiuni ale Forțelor Armate.”

7. La articolul 16 textul „Persoanele cu funcție de răspundere din ministere și departamente, conducătorii autorităților administrației publice locale” se substituie cu textul „Persoanele cu funcție de răspundere din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale”.

8. La articolul 17 textul „Legea privind pregătirea de mobilizare și mobilizarea” se substituie cu textul „Legea nr. 1192/2002 privind pregătirea de mobilizare și mobilizarea”.

9. La articolul 18 alineatul (1) cuvintele „organizarea mobilizării” se substituie cu textul „organizarea pregătirii de mobilizare și mobilizării”.

10. La articolul 20 după cuvintele „Forțele Armate” se completează cu textul „desfășoară activități de pregătire de mobilizare,”.

11. La articolul 21 alineatul (1):

textul „La declararea stării de asediu, a stării de război sau a mobilizării” se substituie cu textul „La declararea stării de urgență, de asediu și de război sau a mobilizării, precum și în alte situații stabilite de Legea nr.1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public”.

textul „Legea cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public.” se substituie cu textul „Legea nr.1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public”.

12. La articolul 24 alineatul (2) se completează cu litera e²) cu următorul cuprins:

„e²) aprobă participarea contingentelor forțelor sistemului național de apărare cu armament, muniții, tehnici din dotare și echipament la misiuni și operații internaționale, în condițiile actelor normative”.

13. La articolul 25 alineatul (2):

la litera c):

în diviziunea a doua cuvintele „Statului Major General” se substituie cu cuvintele „Statului Major al Apărării”;

în diviziunea a treia după cuvântul „planurile” se completează cu cuvintele „de stat”;

se completează cu 2 diviziuni cu următorul cuprins:

„- structura generală și efectivul-limită ale Forțelor Armate pe timp de asediu și război;

- participarea unităților (subunităților) ale Forțelor Armate în afara teritoriului țării cu efective, armament și tehnică militară la exerciții militare comune cu unități militare ale altor state.”

literale h) și i) vor avea următorul cuprins:

„h) înaintează Parlamentului spre aprobare, la propunerea Guvernului participarea contingentelor forțelor sistemului național de apărare cu armament, muniții, tehnici din dotare și echipament la misiuni și operații internaționale, în condițiile actelor normative;

i) la propunerea Guvernului numește în funcție și eliberează sau destituie din funcție șeful Statului Major al Apărării și Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri”.

14. La articolul 27 alineatul (2):

la litera a¹) după cuvântul „elaborează” se completează cu textul „revizuieste”;

se completează cu litera a⁴) cu următorul conținut:

”a⁴) coordonează activitățile de realizare a măsurilor de asigurare a capacității de apărare și securitate militară a țării;”

se completează cu litera b¹) cu următorul conținut:

”b¹) transmite dreptul de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de arme, dispozitive militare, muniții, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere, conform procedurilor stabilite de actele normative;”

la litera c) după cuvântul „programele” se completează cu cuvintele „și planurile” în continuare după text, iar cuvintele „colaborării militare internaționale” se substituie cu cuvintele „cooperării internaționale în domeniul apărării”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) asigură încorporarea anuală a cetățenilor în serviciul militar și în serviciul civil (de alternativă);

se completează cu litera i¹) cu următorul conținut:

„i¹) elaborează politici publice pentru asigurarea cu pensii și prestații sociale a militarilor, protecția socială a militarilor și membrilor familiilor acestora, conform actelor normative”;

la litera j) cuvântul „militar” se substituie cu cuvântul „apărării”;

se completează cu litera j¹) cu următorul cuprins:

„j¹) propune Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, numirea în funcție și eliberarea sau destituirea din funcție a șefului Statului Major al Apărării și Comandantului general al Inspectoratului General de Carabinieri”.

15. Articolele 28-34 vor avea următorul cuprins:

„Art.28.– (1) Ministerul Apărării este organul central de specialitate al administrației publice centrale care organizează, conduce, coordonează și desfășoară, potrivit legii, activitățile în domeniul apărării naționale și securității militare. Ministerul Apărării, ca structură militară, este format din aparatul central, organul central de conducere militară, autorități administrative și instituțiile din subordine și forțe subordonate organului central de conducere militară.

(2) Ministerul Apărării este condus de ministrul apărării care este o persoană civilă.

(3) Ministerul Apărării are rolul de a organiza și de a lua măsuri în vederea realizării direcțiilor principale în asigurarea apărării naționale și securității militare, de a executa autoritatea, comanda și controlul asupra tuturor subdiviziunilor structurale ale ministerului, de a propune autorităților publice competente intervenții justificate ale statului și măsurile necesare ce țin de pregătirea sistemului național de apărare, dezvoltarea infrastructurii teritoriale și resurselor acestuia.

(4) Ministerul Apărării are următoarele atribuții în domeniul apărării naționale și securității militare:

a) monitorizează, analizează și evaluează situația politico-militară, identifică și determină riscurile și amenințările cu caracter militar, convenționale și neconvenționale, interne și externe, în țară și în străinătate și propune autorităților competente măsuri necesare privind asigurarea apărării naționale și securității militare, pregătirea sistemului național de apărare;

b) planifică, conduce, elaborează, coordonează, implementează, promovează, monitorizează și evaluează documentele de politici de apărare, securitate și interoperabilitate militară și asigură alinierea acestora la standardele înalte de calitate;

c) planifică, conduce, elaborează, coordonează, implementează, promovează, monitorizează și evaluează politicile de dezvoltare a resurselor umane, a învățământului în domeniul militariei, de planificare și managementul resurselor financiare, tehnico-materiale și logistice;

d) înființează, desființează, dislocă, redislocă, reorganizează și restructurează unitățile și instituțiile militare ale Armatei Naționale;

e) planifică, organizează, asigură, coordonează și exercită controlul asupra activităților de menținere a capacității operaționale ale Forțelor Armate, de pregătire și întreținere a forțelor și mijloacelor în operații militare, de protecție a forțelor destinate apărării naționale și securității militare;

f) planifică, organizează, coordonează și conduce activitățile privind completarea cu resurse de mobilizare, pregătirea de mobilizare și mobilizarea Forțelor Armate, precum și coordonează pregătirea de mobilizare a forțelor destinate apărării naționale;

g) conduce activitatea organelor administrativ-militare, desfășoară încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen, cu termen redus, ca rezerviști concentrați sau mobilizați precum și trecerea în rezervă sau demobilizarea lor;

h) realizează măsuri privind constituirea stocurilor, înzestrarea, recondiționarea, mentenanța și dirijare a proceselor de modernizare cu armament, tehnică și resurse tehnico-materiale și menținerea stării de operativitate a acestora, în cooperare cu autoritățile administrației publice, partenerii și agenții economici din țară și de peste hotare;

i) este principalul beneficiar de stat, în ce privește evaluarea, achiziționarea, crearea, fabricarea, repararea și testarea armamentului, a tehnicii militare și a altor bunuri tehnico-militare, realizează excedentul neutilizat de tehnică militară, armament și alte bunuri în conformitate cu legislația;

j) asigură pe timp asediu și război, integrarea și unitatea de efort a forțelor destinate apărării naționale, precum și realizarea mecanismului de cooperare interinstituțională în domeniul apărării și securității militare;

k) asigură apărarea națională și securitatea militară a statului împotriva pericolelor militare externe convenționale și neconvenționale;

l) acordă sprijin și cooperează cu autoritățile administrației publice centrale și locale în gestionarea situațiilor de criză și participă la activități de prevenire și combatere a terorismului, în condițiile actelor normative;

m) îndeplinește alte atribuții în domeniul apărării naționale și securității militare prevăzute de prezenta lege și actele normative.

Art.29. – (1) Pe timp de pace, pe perioada stării de asediu și de război, conducerea Forțelor Armate se efectuează de către Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate.

(2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale pe timp de pace Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate emite decrete și ordine obligatorii pentru întreg efectivul Forțelor Armate.

(3) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale în perioada instituirii stării de asediu și război Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate emite decrete și ordine, obligatorii pentru implicarea tuturor forțelor, resurselor și infrastructurii sistemului național de apărare.

(4) În componența Comandamentului Suprem al Forțelor Armate intră Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, ministrul apărării, șeful Statului Major al Apărării, Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri, și alte persoane, numite de Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate.

Art.30. – (1) Pe timp de pace, organul principal care asigură Comandamentul Suprem al Forțelor Armate în pregătirea și controlul Forțelor Armate pentru executarea misiunilor de apărare națională este Statul Major al Apărării, condus de șeful Statului Major al Apărării în condițiile prezentei legi și actelor normative.

(2) Pe perioada stării de asediu și de război și în caz de agresiune armată, organul principal care asigură Comandamentul Suprem al Forțelor Armate în conducerea, planificarea, organizarea, comanda și controlul Forțelor Armate și forțelor destinate apărării naționale la pregătirea lor și la executarea misiunilor de apărare națională este Statul Major al Apărării, condus de șeful Statului Major al Apărării, în condițiile Constituției Republicii Moldova, prezentei legi și actelor normative.

(3) Pe perioada stării de asediu și de război și în caz de agresiune armată în activitatea Statului Major al Apărării vor fi implicate și alte persoane cu funcții de răspundere din cadrul forțelor destinate apărării naționale.

(4) Conducătorii componentelor forțelor destinate apărării naționale sunt obligați să prezinte, la cererea șefului Statului Major al Apărării, date despre starea trupelor (subdiviziunilor) din subordine și propuneri pentru întrebuințarea lor în sprijinul Forțelor Armate în operații militare și acțiuni de apărare națională sau pentru executarea altor misiuni date de Comandantul Suprem al Forțelor Armate.

Art.31. – La declararea stării de asediu sau de război, forțele destinate apărării naționale participă la operații militare și acțiuni de apărare națională, vor acționa în baza Planului de întrebuințare a Forțelor Armate, aprobat în prealabil de Comandantul Suprem al Forțelor Armate.

Capitolul IV

ARMATA NAȚIONALĂ

Art.32. – (1) Armata Națională este componenta de bază a Forțelor Armate și forțelor destinate apărării naționale, care asigură, pe timp de pace și de război, integrarea într-o concepție unitară a activităților tuturor forțelor care participă la acțiunile de apărare a țării.

(2) Misiunea principală a Armatei Naționale constă în asigurarea apărării naționale și securității militare prin prevenirea, contracararea și respingerea amenințărilor și actelor de agresiune armată îndreptate împotriva Republicii Moldova, prin contribuirea la asigurarea păcii și securității internaționale.

Art.33. – (1) Armata Națională se folosește în corespundere cu destinația ei constituțională în scopul garantării suveranității, independenței, unității și integrității teritoriale a țării și democrației constituționale, în temeiul:

a) hotărârii Parlamentului pe timp de pace, pe perioada stării de urgență, de asediu sau de război;

b) decretelor și ordinelor Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, cu aducerea, neîntârziată, la cunoștință Parlamentului pe timp de pace sau în caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării, precum și pe perioada stării de urgență, de asediu sau de război.

(2) Folosirea forțelor și mijloacelor Armatei Naționale, în temeiul prevăzut la alin. (1), se efectuează conform Planului de întrebuințare a Forțelor Armate, aprobat de către Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, precum și conform regulilor de folosire și aplicare a forței, stabilite de ministrul apărării.

(3) Folosirea resurselor disponibile ale Armatei Naționale în soluționarea problemelor ce nu țin nemijlocit de apărarea statului se autorizează, în temeiul:

a) dispoziției Guvernului – în cazurile prevăzute de Legea nr.271/1994 cu privire la protecția civilă, cu aducerea neîntârziată, la cunoștință Parlamentului și Președintelui Republicii Moldova;

b) dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale – în cazurile prevăzute de Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, cu aducerea, neîntârziată, la cunoștință Parlamentului și Președintelui Republicii Moldova;

c) decretului Președintelui Republicii Moldova – în cazurile asigurării asistenței în cadrul operației antiteroriste sau participării la desfășurarea intervenției contrateroriste, în cazurile prevăzute de Legea nr.120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului;

d) în exclusivitate prin decretul Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, cu aducerea, neîntârziată, la cunoștință Parlamentului, pentru luarea măsurilor de asigurare a securității naționale.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (3), asistența cu resursele umane și materiale disponibile ale subdiviziunilor structurale ale Ministerului Apărării se efectuează în baza planurilor comune cu autoritățile publice.

(5) Asistența cu resursele umane și materiale disponibile ale subdiviziunilor structurale ale Ministerului Apărării se efectuează, doar în cazul insuficienței capacităților de intervenție cu forțele proprii (nu este în măsură să execute misiunea sau nu dispun de forțele și mijloacele necesare) ale autorităților publice competente, fără diminuarea capacității de luptă a subdiviziunilor structurale ale Ministerului Apărării, în strictă corespundere cu destinația constituțională.

(6) În toate cazurile menționate de prezentul articol, resursele umane și materiale disponibile ale subdiviziunilor structurale ale Ministerului Apărării vor rămâne sub conducerea acestuia.

Art.34. – (1) Statul Major al Apărării este organul central de conducere militară al Ministerului Apărării, care pe timp de pace asigură actul de comandă militară al Armatei Naționale, iar în perioada stării de asediu și război al forțelor destinate apărării naționale.

(2) Statul Major al Apărării are următoarele atribuții principale:

a) elaborează planurile de apărare a țării, strategiile militare și concepțiile de utilizare a forțelor armate;

b) conduce și coordonează activitatea diferitelor categorii de forțe;

c) organizează și desfășoară instrucția militară a efectivelor, pregătirea pentru luptă și exercițiile militare;

d) planifică și coordonează măsurile de mobilizare a resurselor umane și materiale necesare pentru apărare;

e) propune și implementează programe de modernizare a armatei, de achiziție de armament și tehnică militară modernă;

f) gestionează resursele financiare și materiale alocate apărării, asigurând utilizarea eficientă a acestora;

g) organizează și conduce executarea serviciului de luptă permanent în Armata Națională în scopul supravegherii, avertizării timpurii, intervenției cu forțe și mijloace și reacției imediate la riscurile și amenințările în domeniul apărării;

h) asigură, în perioada stării de asediu și război, conducerea unitară prin planificare, organizare, coordonare, execuție, evaluare și control a Forțelor Armate și a forțelor destinate apărării naționale;

i) alte atribuții prevăzute de prezenta lege, de Regulamentul Statului Major al Apărării și actele normative.

(3) Conducerea Statului Major al Apărării este exercitată de către șeful Statului Major al Apărării, numit din rândul militarilor activi ai Armatei Naționale, cu un stagiu neîntrerupt în serviciul militar în ultimii 5 ani.

(4) Șeful Statului Major al Apărării conduce Statul Major al Apărării și exercită comanda și controlul deplin al structurii de forțe a Armatei Naționale, prin intermediul comandamentelor și centrelor operaționale din subordine, în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, actele normative, ordinele și instrucțiunile ministrului apărării.

(5) În exercitarea atribuțiilor sale șeful Statului Major al Apărării este asistat de către locțiitorii săi. În caz de absență a șefului Statului Major al Apărării sau în cazul în care acesta se află temporar în imposibilitatea de a-și îndeplini atribuțiile, acesta este substituit de unul din locțiitorii acestuia sau de către alt ofițer cu grad militar superior, în temeiul ordinului ministrului apărării.

(6) Atribuțiile și competențele Statului Major al Apărării sînt determinate de regulamentul acestuia, aprobat de Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate.”

16. La articolul 36 alineatul (3) cuvintele „mari unități și” se exclud.

17. La articolul 36¹:

alineatul (2), sintagma „acte legislative” se substituie cu sintagma „acte normative”.

alineatul (3) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) alte domenii identificate, conform directivei de planificare a apărării”.

18. La articolul 36⁴ alineatul (2) cuvântul „mediu” se substituie cu cuvântul „lung”.

19. La articolul 36⁵:

alineatul (2) după cuvântul „elaborează” se completează cu textul „și/sau modifică”;

la alineatul (3):

în prima propoziție cuvântul „mediu” se substituie cu cuvântul „lung”;

în propoziția a doua textul „6 luni” se substituie cu textul „12 luni”.

20. La articolul 36⁶, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Ministerul Apărării elaborează și/sau modifică strategia militară, ce presupune acoperire pe termen lung, care prezintă spre aprobare Guvernului, cu avizul Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, în termen de până la 9 luni de la aprobarea strategiei naționale de apărare”.

21. La articolul 36⁹ după cuvintele „apărării naționale” se completează cu cuvintele „și securității militare”.

22. La articolul 37, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La declararea stării de asediu sau de război, autoritățile publice menționate la alin. (1), în conformitate cu atribuțiile ce le revin, trec în subordinea operativă a Statului Major al Apărării, asigură măsurile de menținere a regimului stării de asediu sau de război și participă la asigurarea acțiunilor de apărare a țării, în limitele competențelor, prin:

a) colectarea, prelucrarea, verificarea, protecția, valorificarea și schimbul reciproc de informații necesare pentru a asigura conducerea (comanda) la nivel strategic, operativ și tactic;

b) pregătirea pentru răspuns rapid, interacțiune reciprocă, eficientă și regrupare promptă;

c) acțiuni subversive-informative, de sabotaj, antiteroriste și alte acțiuni necesare în scopul descurajării agresorului militar în spatele liniilor militare sau pe teritoriul temporar ocupat;

d) alte acțiuni de competență, care se referă la asigurarea apărării naționale și misiuni stabilite de Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate.”

23. La articolul 38 alineatul (1) cuvintele „și departamentele” se substituie cu cuvintele „alte autorități administrative centrale”.

24. La articolul 39:

la alineatul (1) după cuvintele „apărării naționale” se completează cu cuvintele „și securității militare”;

la alineatul (2) litera e) va avea următorul cuprins:

„e) desfășoară activități administrativ-militare în conformitate cu actele normative, organizează și asigură pregătirea cetățenilor pentru serviciul militar, recrutarea și încorporarea acestora în serviciul militar, asigură centrele militare cu spațiile, instalațiile de telecomunicații, dotările și fondurile necesare funcționării acestora”.

25. La articolul 42, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere penală, contravențională, disciplinară sau civilă, după caz, în condițiile actelor normative”.

Art. II. – Legea nr.52/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare (Monitorul Oficial nr.78-81/356 din 08.06.2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Se completează cu art. 40¹ cu următorul cuprins:

”40¹. - (1) Încălcarea (abaterea) de disciplină militară este acțiunea sau inacțiunea ilicită, ce nu constituie contravenție sau infracțiune, care încalcă regulile de comportare obligatorii prevăzute de legi, de regulamentele militare, de alte acte normative ce reglementează îndeplinirea serviciului militar, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de obiceiurile din domeniul dreptului internațional umanitar, dacă acestea nu sînt luate la evidență ca infracțiuni și incidente.

(2) Încalcările (abaterile) de disciplină militară constituie:

a) părăsirea de către militar a locului de dispunere a unității (subunității) sau locului de executare a serviciului (misiunii);

b) absența nemotivată pînă la 24 ore a militarului de la locul de executare a serviciului militar fără motive întemeiate, neavînd scopul de a se eschiva de la îndeplinirea obligațiilor de serviciu;

c) neprezentarea sau lipsa de la serviciu fără motive întemeiate a militarului prin contract timp de 3 ore și mai mult;

d) întîrzierea militarului, ce nu va depăși 12 ore, din concediu, permisie, deplasare, instituție medicală;

e) absența nemotivată a militarului, indiferent de statut și intențiile acestuia, care va depăși 12 ore;

f) nerespectarea programului de serviciu, inclusiv absența sau întîrzierea nemotivată la serviciu ori plecarea înainte de termenul stabilit în program, admisă în mod repetat;

g) încălcarea prevederilor regulamentelor militare cu privire la raporturile de subordonare între militari, indiferent de formă, metodă și consecințe;

h) provocarea comandantului (șefului) la încălcarea regulilor regulamentare dintre militari;

i) încălcarea regulilor de executare a serviciului de garnizoană, serviciului de gardă, interior și operativ de luptă;

j) atitudinea nepăsătoare față de îndeplinirea obligațiilor de serviciu și/sau funcționale;

k) depășirea de către militar a atribuțiilor privind aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armamentului conventional;

l) încălcarea de către militar a regulilor de folosire și aplicare a forței sau regulilor de angajare;

m) neîntreprinderea măsurilor de către comandanți (șefi) pentru prevenirea, suprimarea sau denunțarea cazurilor de aplicare ilegală de către subalterni a forței fizice, a mijloacelor speciale sau a armamentului convențional, precum și a încălcării regulilor de folosire și aplicare a forței sau a regulilor de angajare;

n) încălcarea prevederilor regulamentelor militare și documentelor de conducere, față de păstrarea tehnicii și armamentului militar, care a dus la prejudiciul statului;

o) acțiunea sau inacțiunea care a dus la risipirea sau pierderea patrimoniului militar;

p) încălcarea regulilor și măsurilor de securitate prevăzute în regulamentele militare și documentele de conducere;

q) consumul de băuturi spirtoase, droguri, substanțe toxice în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu;

r) apariția în stare de ebrietate la serviciu și în locurile publice, fiind în ținută militară;

s) încălcarea ordinii publice, manifestată de militar prin comportament nedemn și încălcare a ordinii publice, în afara locului de dispunere a unității (instituției), indiferent de timp și ținută (militară sau civilă);

t) tăinuirea (mușamalizarea) de către comandant (șef) de orice nivel, raportarea faptelor false (denaturate) sau cu întîrziere, a infracțiunilor, incidentelor, traumelor și cazurilor de încălcare a disciplinei militare;

u) acțiunea sau inacțiunea intenționată a militarului de ducerea în eroare a comandantului (șefului) cu scopul de a se eschiva de la răspundere (indiferent de formă) sau cu scopul de a profita de oarecare beneficiu;

v) încălcarea de către militari a prevederilor referitoare la obligații, interdicții și restricții stabilite prin lege;

w) acțiunile sau inacțiunile militarului, care au cauzat prejudiciu material și/sau moral structurii militare (imaginii, onoarei, reputației acesteia);

x) nerespectarea sau neaplicarea de către militari a prevederilor regulilor și obiceiurilor dreptului internațional umanitar;

y) neasigurarea de către comandanți (șefi) a respectării și aplicării de către militarii subordonați a regulilor și obiceiurilor dreptului internațional umanitar.

(3) Modul de ținere a evidenței incidentelor, infracțiunilor, contravențiilor și încălcărilor (abaterilor) disciplinare grave este aprobat prin ordinul conducătorului structurii militare.”

Art. III. – Legea nr.147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.277–288, art.477), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 6¹ cu următorul cuprins:

„**Art.6¹** - Transmiterea dreptului de proprietate sau a celui de folosință asupra excedentului neutilizat de arme, dispozitive militare, muniții, tehnică militară și produse cu dublă utilizare (civilă și militară) prin vânzare-cumpărare, donație, schimb sau închiriere se aprobă prin hotărâre de Guvern.”

Art. IV. – (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

**PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI**

Igor GROSU